

KURUM VE KURULUŞLARIYLA
ADANA'DA SAĞLIK
1560- 1960

Gözde RAMAZANOĞLU

AKADEMİSYEN
KİTABEVİ

© Copyright 2018

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademişyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılmaz, basılamaz, dağıtılamaz, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Kaynak gösterilmek koşuluyla alıntı yapılabilir.

ISBN

978-605-258-024-0

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Kitap Adı

Kurum ve Kuruluşlarıyla
Adana'da Sağlık 1560- 1960

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademişyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

25465

Yazar

Gözde RAMAZANOĞLU

Baskı ve Cilt

Sonçağ Matbaacılık

DOI

10.37609/akya.1990

GENEL DAĞITIM

Akademişyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

*Bu çalışmamı sevgili aileme
Desteęiyle her zaman yanımnda olan annem
Özden Ramazanoğlu'na
Eserin hazırlanması aşamasında kaybettiğimiz
babam Orhan Ramazanoğlu'na ve
kardeřim Seyhan Ramazanoğlu'na
ithaf ediyorum...*

İÇİNDEKİLER

Giriş.....	1
------------	---

BÖLÜM I

OSMANLI DÖNEMİNDE ADANA'DA SAĞLIK

KURUMLARI 13

Piri Paşa Darüşşifası	15
-----------------------------	----

Gureba Hastanesi I.....	23
-------------------------	----

Gureba Hastanesi II

Nisa Hastanesi.....	29
---------------------	----

Misyon Sağlık Kurumları	31
-------------------------------	----

İngiliz Hastanesi.....	30
------------------------	----

Fransızlara Ait Hastaneler	31
----------------------------------	----

Amerikalılara Ait Hastane Ve Dispanserler	32
---	----

Dr. Haas Kliniği Dönemi	43
-------------------------------	----

BÖLÜM II

ASKERİ SAĞLIK HİZMETLERİ 45

Adana'da Askeri Sağlık Hizmetleri ve Sağlık Kurumları	47
---	----

Adana Fırkası Merkez Hastanesi	48
--------------------------------------	----

1. Dünya Savaşı Dönemi.....	51
-----------------------------	----

Savaş Yıllarında Adana'da Askeri Sağlık Hizmetleri	52
--	----

Birinci Dünya Savaşı Sürecinde Adana'da Görev Yapan Sağlık Personeli.....	60
İşgal Ve Kurtuluş Savaşı Yıllarında Adana Bölgesinde Sağlık Hizmetleri.....	61
Pozantı Hastanesi	65
Sivil Sağlık Hizmetleri (Kızılay Dispanserleri).....	67
Pozantı- Beledemik Dispanseri.....	67
Namrun Dispanseri.....	67
Kurtuluş Savaşı Yıllarında Adana Bölgesinde Sağlık Görevlileri.....	67
Adana'da İşgal Kuvvetlerine Ait Sağlık Kurumları.....	68
Cumhuriyet Döneminde Askeri Hastaneler	71
Adana Menzil Mevki Hastanesi.....	71
Askeri Hastane	77
Hastanede Görev Yapan Hekimler (1940-1960).....	79

BÖLÜM III

CUMHURİYET DÖNEMİNDE ADANA'DA SAĞLIK HİZMETLERİ VE KURUMLARI	81
Çocuk Hastaneleri.....	83
Adana Doğum Ve Çocuk Bakım Evi.....	84
Görev Yapan Doktorlar	89
Doğumevi Dönemi.....	89
Belediye Çocuk Dispanseri.....	92
Ana Çocuk Sağlığı Merkezleri	92
Sıtma ve Sıtma Hastanesi.....	93
Sıtma Hastanesi.....	96
Sıtma Enstitüsü	99
Seyyar Sıtma Hastaneleri	101
Verem-Göğüs Hastalıkları Sağlık Kurumları.....	103
Veremliler Dispanseri.....	103
Belediye Verem Dispanseri.....	105

Verem Hastanesi	105
Verem Savaş Dernekleri Ve Verem Savaş Dispanserleri...	109
Trahom Hastalığı	113
Adana Trahomla Mücadele Merkezi	115
Fabrikatör Salih Efendi (Trahom) Dispanseri.....	116
Trahom Mücadele Dispanseri	117
Trahomlu Okullar	118
Göz Hastanesi (Trahom Hastanesi- Salih Efendi Pavyonu)	119
Emraz-I Zühreviye Hastanesi ve Dispanseri	122
Emrazı Zühreviye Hastanesi	122
Deri Ve Tenasül Hastalıkları Dispanseri.....	123
İşçi Sigortaları Kurumu (SSK) Hastanesi	125
Özel Sağlık Kuruluşları.....	129
Özel Hastaneler.....	130
Mehmet Nuri ve Ahmet Salih Beylerin Muayenehanesi ..	130
Gizli Hastalıklar Tedavihanesi	131
Tıbbi Cerrahi Şifa Tedavihanesi.....	131
Zührevi Hastalıklar Elektrik Tedavihanesi.....	132
Mehmet Nuri Bey Muayenehanesi.....	132
Doktor Ahmet Naci Bey Tedavihanesi.....	133
Operatör Yusuf Ziya Bey Tedavihanesi.....	133
Adana Sıhhat Yurdu	134
Cafer Tayyar Bey Tedavihanesi	135
Cafer Tayyar Bey Hastanesi - Sıhhat Yurdu Hastanesi	136
Milli Mensucat Fabrikası Hastanesi	137
Operatör Doktor İhsan Önal Hastanesi.....	138
Emin Baykam Hastanesi	139
Algan Hastanesi	139
Muayenehaneler (1924-1931)	140
Eczaneler ve Eczacılar	143

Osmanlı Döneminde Adana'da Eczacılar	146
Eczaneler	148
BÖLÜM IV	
KARŞIYAKA HASTANESİ.....	173
Hastanenin Tarihçesi	178
Kuruluş Aşaması	178
Osmanlı Döneminde Gelişmeler	181
Birinci Dünya Savaşı ve İşgal Yılları	187
Cumhuriyet Dönemi	189
Hastane Giderlerinin Karşılanması.....	197
Hastanenin Yönetimi	203
Hastanenin Mimari Yapısı.....	206
İlk Binalar	209
Hamam.....	213
Servis Birimleri	213
Kadınlar Pavyonu	213
1906-1916 Tarihli Binalar	214
Göz (Trahom) Hastanesi.....	214
Veremliler Dispanseri.....	215
Giriş Kapısı	216
Röntgen Dairesi	217
Poliklinik Binası.....	217
Hastane Mimarisinde Anlayışın Değişmesi Ve Toplumsal Tepkiler	217
Hastanede Görev Yapan Sağlık Personeli.....	223
Kaynaklar.....	225

KAYNAKLAR

- Anonim “Adana’dan Mektup”, Servet-i Fünun Gazetesi, 18 Eylül 1313 (30 Eylül 1897), No: 342.
- “Devlet Hastanesi Numuneye Taşınıyor”, özel haber, Günaydın Gazetesi, 05.12.2011, <http://www.gunaydingazetesi.com.tr/devlet-hastanesi-numuneye-tasiniyor/6710/>
- 117 Yıllık Adana Devlet Hastanesi Yenilenecek, 09 Temmuz 2013, <http://www.haberler.com/117-yillik-adana-devlet-hastanesi-yenilenecek-4815588-haberi/>
- A. C., (Abdullah Cevdet), “Seyahat İntiba'ları”, İctihad, 1 Mayıs 1928, C.23, S. 247, (4715-4717)
- Acevit, Fevzi, Bir Zamanlar Adana, Adana, 2006.
- Acevit, Fevzi, Mehmet Baltacı, Tahsin Sezer ve S. Haluk Uygur (Ed.), Tarihi Fotoğraflarla Adana (1833-1960), Adana, ty, Adana İl Yıllığı 1967, İpek Matbaası, 1968.
- Adana Valisi Hakkı, “Dahiliye Nezaret-i Celile’sine yazılan fi 11 Mayıs 1330 (24 Mayıs 1914) tarih ve 43.91/331 numarolu rapor suretidir”, Raporlarım, Adana’da Osmanlı Matbaasında basılmıştır.
- Adana Vilayetinin 1330 Senesi Daire-i Hususiye Bütçe Nizamnamesi, (ty), basım yeri yok
- Adana Vilayetinin 1331 senesi Muvazene-i Hususiyesinin Mesarif Müfredatı, Adana Vilayet Matbaası, 1915, Adana.
- Adana Vilayetinin 1332 senesi muvazene-i Hususiyesinin Masraf Müfredatı, Adana Vilayet Matbaası, 1916, Adana.

- Akder, Halis, Tarım Envanteri ve Alternatif Ürünler Geliştirilmesi, İstanbul Ticaret Odası Yayın No: 2007-58, İstanbul, 2007.
- Akdur, Recep, "Cumhuriyetten Günümüze Türkiye'de Sağlık Politikaları", Bilanço 1923-1998: Türkiye Cumhuriyeti'nin 75 Yılına Toplu Bakış Uluslararası Kongresi, Tarih Vakfı Yay., İstanbul 1988, (391-401) [https:// ata.boun.edu.tr/htr/docu-ments/312_4/Akdur,%20Recep_Cumhuriyetten%20Gunu-muze%20Turkiyede%20Saglik%20Politikalari_bilanco.pdf](https://ata.boun.edu.tr/htr/documents/312_4/Akdur,%20Recep_Cumhuriyetten%20Gunu-muze%20Turkiyede%20Saglik%20Politikalari_bilanco.pdf)
- Aksakal, Halil İbrahim, Atatürk Dönemi Sağlık Politikaları (1923-1938) Fırat Üniversitesi SBE. Tarih Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi (yayımlanmamış), Elazığ 2011.
- Aksakal, Halil İbrahim, Dr. Refik Saydam Önderliğinde Cumhuriyet Dönemi Sağlık Hizmetlerini Modernleştirme Çabaları", Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi C.27/ 1, Elazığ 2017, (219-231).
- Alkan, Mustafa, Adana Vakıfları: İnsan, Vakıf, Şehir, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 2014.
- Anonim, Seyhan: Cumhuriyetin 15 yılı içinde, Tan Matbaası, İstanbul, 1938.
- Anonim, Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti, Onbeşinci Yıl Kitabı.
- Arıkan, Ayten, "Tolga Eczanesi: Eczacı Murat Özdoğan'ın Türk Eczacılık Tarihi Koleksiyonu", Osmanlı Bilimi Araştırmaları XII/1, 2010, (75-103).
- Arpacı, Murat, "Hastalık, Ulus ve Felaket: Türkiye'de Frengi İle Mücadele (1920-1950)", Toplum ve Bilim, S.230, 2014 (59-87).
- Aydın, Erdem, "Türkiye Cumhuriyeti'nin Kuruluş Yıllarında Sağlık Hizmetleri", Ankara Ecz. Fak. Derg., S: 31/ 3, 2002, (183-192).
- Aydın, Erdem, Türkiye'de Sıtma Savaşı, Türk Tabipler Birliği Merkez Konsey Yay., Ankara, 1998, <http://www.ttb.org.tr/kutup-hane/sitma.pdf>
- Aydoğan, Eral ve Şaban Ortak (Yay. Haz.), Dr. İbrahim Tali Bey'in Günlüğü, Arba Yayınları, İstanbul, 2002.

- Aydın Tarihi, <http://ayintarihi.byegm.gov.tr/turkce/haber/austos-1956/3879>, (31 Ağustos 1956)
- Aydın Tarihi, <http://ayintarihi.byegm.gov.tr/turkce/haber/ekm-1955/3911> (Ekim 1955)
- Aydın Tarihi, <http://ayintarihi.byegm.gov.tr/turkce/haber/ocak-1955/3905>.
- Aykan, Güven (çeviren), Adana Salnamesi 1309 ve 1319, Altın Koza Yay., Adana, 2008.
- Baltacı, Mehmet, Haluk Uygur (yay. Haz.), Tarihi Fotoğraflarla Adana (1833-1960), Adana Büyükşehir Belediyesi Altınkoza Yayınları/ 34, ty.
- Bayhan, Fatih Ramazanoğlu Vakfı ve Vakfiyeleri, Adana Vakıflar Bölge Müdürlüğü Yay., Adana, 1998.
- Baytal, Yaşar, Atatürk Döneminde Nüfusu Artırma Çalışmaları ve Gürbüz Türk Çocuğu Projesi. CTAD Yıl 5, Sayı 10, Güz 2009, (117-137).
- Baytop, Turhan, Eczahane'den Eczane'ye: Türkiye'de Eczaneler ve Eczacılar (1800-1923), Genel koordinatör Ali Pasiner; Ed.: Gökhan Akçura, Bayer, İstanbul, 1995
- Belediyeler Yıllığı, C:1, İller Bankası, Ankara, 1949.
- Can, Sadık, Cumhuriyet Dönemi'nde Adana'da Eğitim (1923-1950) Mersin Ün., SBE., Yüksek Lisans Tezi (Yayımlanmamış), Mersin, 2006.
- Cemal Paşa, Hatıralarım, Haz.: Fahri Parin, Paraf Yay., İstanbul, 2010.
- Cezar, Mustafa, Midhat Sertoğlu Mufassal Osmanlı Tarihi C.IV, Türk Tarih Kurumu Yay., Ankara, 2011.
- Cuda, Alfred, "Stadtaufbau in der Türkei" Die Welt des Islams, Bd. 21 1939, (1-84), s: 110 BRILL <http://www.jstor.org/stable/1569072> erişim: 04/09/2008
- Cumhuriyet Senatosu Tutanakları Dergisi, C:1, Dönem:1, Toplantı:1, Yirmibirinci Birleşim, 11.01.1962.
- Çabuk, Mustafa, 1875-1925 Yılları Arasında Adana, Antakya, Antep, Maraş ve Mersin Bölgelerinde Misyonerlik Faaliyetleri ve

- Ermeni Olayları, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, SBE, Doktor Tezi (Yayımlanmamış), Kahramanmaraş, 2013.
- Çam, Nusret, Türk Kültür Varlıkları Envanteri Adana- 01, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 2010.
- Çanak, Erdem, “Adana’da Cumhuriyet’in Onuncu Yılı Kutlamaları”, Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, C:XXIX/ 86, Temmuz 2013, (1-25).
- Çanak, Erdem, “Cumhuriyet Döneminde Adana (Seyhan)’da Meydana Gelen Seller ve Alınan Önlemler (1930-1956)”, CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi, Beşeri Bilimler Sayısı, 13/1, Mart 2015 (296-341).
- Çanak, Erdem, Tarihi, Siyasî Sosyal ve İktisadî Yönleriyle Adana (Seyhan) (1923-1956), Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi Yay., Ankara 2017.
- Çelik, Kemal, Milli Mücadelede Adana ve Havalisi (1918-1922), Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1999.
- Çınar, Bedirhan, “Seyahat Notları, Adana Hastanesi Nasıl Çalışıyor”, Milliyet Gazetesi, 23.06.1951
- Daşdemir, Sahra ve Barış Şahin, Elli Yılın Eczanesi, Türk Eczacılar Birliği Yay, 2006
- Davis, E.J., Life in Asiatic Turkey, Journal of Travel in Cilicia (Pedia and Trachea), İsaure and Parts of Lycaonia and Cappadocia, London, 1879, s: 63-64
- Demirkol, Kurtuluş, “Adana ve Kolera (1890-1895)”, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, S. 56. Nisan 2018 (141-156).
- Devre XI, İçtima: 3, 1960 yılı Muvazenei Umumiye kanunu lâiyhası ve Bütçe Encümeni mazbatası, 30 .XI. 1959
- Dirican, M. Rahmi, “Türkiye’de Sağlık Hizmetlerinin Örgütlenmesinin Kısa Tarihçesi”, Eurasian J Med 1970/ 2 (184-193) <http://fbe.atauni.edu.tr/eajm/Makaleler%5C1970%5C1970-2%5C7.pdf>
- Doktor Sesi, 1 Kanun 1929, Cilt 7, No:10.
- Doktor Sesi, Nisan 1933, Sene 7, No:10

- Doktor Sesi, Şubat 1927 arka kapak
- Dölen, Emre, “Kimya Müderrisi, Eczacı Mustafa Hakkı Nalçacı (1881-1953)”, Osmanlı Bilimi Araştırmaları, C. 3, S. 1, 2001 (69-96).
- Girginer, Serdar, “Tepebağ Höyük (Uru Adaniia) Kizzuwatna Ülkesinin Başkenti Miydi?”, Efsaneden Tarihe, Tarihten Bugüne Adana: Köprü Başı, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2000, (70-85).
- Ekmekçi, Perihan Elif, Berna Arda ve Ahmet Acıduman, “Tıp tarihi açısından Çocuk Esirgeme Kurumu’nun kuruluş dönemi etkinliklerine bir kitap bağlamında bakış: Büyük Çocukların Beslenme Usulleri (1927)”, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi 2012; 55: (57-69).
- Ener, Kasım, Çukurova Kurtuluş Savaşı’nda Adana Cephesi, Kültür Bakanlığı Yay., 1. Baskı, Ankara, 1996.
- Er, Ünal, Sağlıkta Dönüşümün Aracı Genel Sağlık Sigortası, Ankara Üniversitesi SBE, Yüksek Lisans Tezi (Yayımlanmamış), Ankara, 2011.
- Ergenoğlu, Aslı Sungur, Sağlık Kurumlarının İyileştiren Hastane Anlayışı ve Akreditasyon Bağlamında Tasarımı ve Değerlendirilmesi, Yıldız Teknik Ün. FBE, Doktora Tezi (Yayımlanmamış), İstanbul, 2006.
- Ergün, Ahmet ve Mehmet Akif Terzi, Adana Vilâyet Salnameleri C.I, Altın Koza Yay., İstanbul, 2015.
- Gezer, Hale, “ Hastanelerde ve sağlık merkezlerinde Erişilebilirlik”, İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi, 13/ 25, 2014 Bahar (113-133).
- Gökbayrak, Şenay, “Türkiye’de Sosyal Güvenliğin Dönüşümü”, Çalışma ve Toplum, 2010/2, (141-162).
- Günalp, Cevdet Naci, Adana’yı Seviyorum, Adana’da Geçen Güzel Bir Yaşam, Işık Yayınevi, Adana, 2007.
- Haas, Cyril F., An International Hospital in Turkey, Envelope Series Vol. IV, No. 4, American Board of Commissioners for Foreign Missions, Boston, 1913, <https://archive.org/details/internationalhos154haas>

- Haas, Cyril H. ve Hachik Vosgerechian, "Report of the Tarsus-Adana Station, 1934-1935", Near East Mission in Turkey Annual Station Reports, 1931-1937: Report of the Tarsus-Adana Station, American Board of Commissioners for Foreign Missions / Annual Station Reports, s: 4, SALT Arşiv, https://www.archives.saltresearch.org/R/-?func=dbin-jump-full&object_id=4005548&silolibrary=GEN01
- Haas, Dr Cyril H., Dr William L. Nute ve Dr Ahmet Remzi "American Hospital and Clinics", Near East Mission in Turkey Annual Station Reports, 1931-1937: Report of Adana Hospital: 1931, SALT Arşiv, ABAASR0002048, https://www.archives.saltresearch.org/R/-?func=dbin-jump-full&object_id=4005178&silolibrary=GEN01.
- Hacıfettahoğlu, İsmail (Haz), Milli Mücadelede Hilâl-i Ahmer: Türkiye Büyük Millet Meclisinin Teşkilinden Sakarya Zaferine Kadar İcraat Raporu 23 Nisan 1920- 22 Eylül 1921, Türkiye Kızılay Derneği Yay, (2. Baskı) Ankara, 2009.
- Hasan Basri Efendi, Bir Gemi Kâtibinin Esaret Hatıraları, Haz: Bedrettin Görgün, YKY, İstanbul, 2009.
- Hot, İnci, "Ülkemizde Trahom İle Mücadele" T Klin Tıp Etiği Hukuku Tarihi, 2003, C:11/1 (22-29).
<http://seyhandh.saglik.gov.tr/TR,90590/hastane-hakkinda.html>
<http://www.gata.edu.tr/adana/tarihce.asp>
- İlikan-Rasimoğlu, Ceren Gülser, "Taşra'yı İyileştirmek: 19. Yüzyıl Osmanlı İmparatorluğu'nda Memleket Hekimleri" Lokman Hekim Journal, 2013; 3/1 (1-6), s: 6. <http://lokmanhekim.mersin.edu.tr>
- Kaplan, Halil İbrahim, Salnamelere Göre Adana (1880 – 1900) Süleyman Demirel Ün, SBE, Yüksek Lisans Tezi (yayımlanmamış), Isparta, 2001.
- Karabekir, Kazım, Günlükler: (1906-1948) 1. Cilt, Haz: Yücel Demirel, YKY, İstanbul, 2000.
- Karabulut, Umut, "Cumhuriyetin İlk Yıllarında Sağlık Hizmetlerine Toplu Bir Bakış: Dr. Refik Saydam'ın Sağlık Bakanlığı ve Hizmetleri (1925-1937)", ÇTTAD. VI/15, (2007/Güz)

- Karal, Enver Ziya, Osmanlı Tarihi- İkinci Meşrutiyet ve Birinci Dünya Savaşı (1908-1918), C.9, TTK, (2. Baskı), Ankara, 1999.
- Yıldırım, Nuran, “Sağlıkta Devr-i Hamîdî - Health in the Hamidian Period”, II. Abdülhamid Modernleşme Sürecinde İstanbul-İstanbul During the Modernisation Process, Yılmaz, C. (Ed.), İstanbul 2010 Kültür Başkenti Yay., İstanbul, 2011, (245- 263),
- Yıldırım, Nuran, Bülent Özaltay, “Sultan II. Abdülhamid’in Sağlığı ve Sağlık Hizmetleri”, Sultan II. Abdülhamid ve Dönemi, Yılmaz, C. (Ed.), Sultanbeyli Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü Kültür Yayınları No. 12, İstanbul, 2012, (123-146)
- Karayaman, Mehmet, “Türkiye’de Eczane Sayılarının Sınırlanmasına İlişkin Düzenlemeler”, Osmanlı Bilimi Araştırmaları X/1, 2008 (115-135)
- Karsandık, Özlem, Çağdaşlaşma Sürecinde Adana (1839-1876), Ankara Üniversitesi SBE, Doktora Tezi (Yayımlanmamış), Ankara, 2012.
- Kocaer, Remzi, Türkiye Eczacılar Almanacağı 1949, Hüsnütabiat Basımevi, İstanbul, 1949.
- Koç, Bekir, “Osmanlı İslahhanelerinin İşlevlerine İlişkin Bazı Görüşler”, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 6(2), 2007, (36-50)
- Kuntman, Mehmet Ali, Tabur Tabibi Derviş Bey, Paraf Yay., İstanbul, 2011.
- Kurt, Yılmaz ve M. Akif Erdoğan, Çukurova Tarihinin Kaynakları IV- Adana Evkaf Defteri, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 2000.
- Kurt, Yılmaz, “Piri Mehmed Paşa Ramazanoğlu” TDV İslam Ansiklopedisi, C: 34, Ankara, 2007, (281- 282)
- Kurt, Yılmaz, “Ramazanoğulları Çarşısı”, Tarih İncelemeleri Dergisi XI, Ege Üniversitesi Basımevi, (1996), İzmir (67-76)
- Mağmumi, Şerafeddin, (günümüz Türkçesine uyarlayan Cahit Kayra), Bir Osmanlı Doktorunun Anıları Yüzyıl Önce Anadolu ve Suriye, Boyut Kitapları, İstanbul, 2008.

- Masson, Frederick, “Les Prix De Vertu”, Boston Evening Transcript - Dec 24, 1910, s: 21, <https://news.google.com/newspapers?nid=2249&dat=19101224&id=9ds-AAAAIIBAJ&sjid=QloMAAAIIBAJ&pg=647,6980985&hl=tr>; 20.
- Evliyâ Çelebi b. Derviş Mehemed Zillî, Evliyâ Çelebi Seyahat-nâmesi III. Kitap, Haz. Seyit Ali Kahraman ve Yücel Dağlı, YKY, İstanbul, 1999.
- Evliya Çelebi, Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnamesi: Konya- Kayseri -Antakya - Şam - Urfa -Maraş - Sivas - Gazze- Sofya – Edirne 3. Cilt - 1. Kitap, Haz.: Seyit Ali Kahraman-Yücel Dağlı, Ed. M. Sabri Koz, YKY, İstanbul, 2006.
- Mat, Afife, Bir Kurumun Öyküsü Türk Eczacıları Birliği 1956-2006, Ecz. Mehmet Domaç (ed) Türk Eczacıları Birliği Yay., Ankara, 2007.
- Mazhar Osman, Sıhhat Almanakı Cumhuriyetin Onuncu Senesini Kutlularken, İstanbul, 1933,
- Metintaş, Mustafa Yahya ve Ömür Elçioğlu, “Cumhuriyetin İlk Onbeş Yılında Sağlık Hizmetleri (1923-1938)”, Osmangazi Tıp Dergisi 2007; 29/ 3 (162-170).
- Millet Meclisi Tutanak Dergisi, Dönem 1, C. 20, B: 130, O: 1, 4.9.1963, s: 575
- Millet Meclisi Tutanak Dergisi, Dönem: 1, C: 27, Toplantı: 8, 62.Birleşim 25.2.1964.
- Naderi, Sait, “Op. Dr. Cafer Tayyar Kankat Az Tanınan Bir Nöroşirürjiyen ve İlk Nöroşirürji Dergisinin Türkiye’deki Kurucusu”, Türk Nöroşirürji Dergisi, 13: 2003, (81- 86).
- Near East Mission in Turkey Annual Station Reports, 1931-1937: Report of Adana Hospital: 1931, s:2, ABAASR0002048, https://www.archives.saltresearch.org/R/-?func=dbin-jump-full&object_id=4005178&silo_library=GEN01,
- Nevsal-i Afiyet, Salname-i Tibbiye, Maarif Nezareti Celilesince fi 231-1301 (1906), Dördüncü Kitap, Matbaa-i Ahmed İhsan, İstanbul, 1322.

- Nogales de, Radael, Osmanlı Ordusunda Dört Yıl (1915-1919), Çev.: Vedii İlmen, Yaba Yay., İstanbul, 2008.
- Osmanlı Belgelerine göre Ermeni-Fransız İlişkileri II (1918-1919), TC. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayın Nu: 61, Ankara, 2003.
- Özbay, Kemal, Türk Asker Hekimliği Tarihi ve Asker Hastaneleri Tarihi, C:1 ve C:2., Yörük Basımevi, İstanbul, 1976.
- Özbay, Kemal, Türk Asker Hekimliği Tarihi ve Asker Hastaneleri (A - I), C: 3., 1. Kitap, Yörük Basımevi, İstanbul, 1981.
- Özdemir, Hikmet, Salgın Hastalıklardan Ölümler: 1914-1918, 2. Baskı, Türk Tarih Kurumu Yy., Ankara, 2010.
- Öztürk, Ayhan, “Amerikan Board’un Kuruluşu, Teşkilatlanması ve Osmanlı Devletinde Kurduğu Misyollar”, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Sayı: 23, Y l:2007/2 (63-74)
- Öztürk, Cemil, “İslahhâne”, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi C. 19, TDV, Ankara, 1999, (190-191).
- Öztürk, İsmail, Milli Mücadelede Anadolu Basımında Güney Cephesi (Adana, Antep, Maraş, Urfa) 1919-1921, AKDITYK, Atatürk Araştırma Merkezi, Ankara, 2005.
- Öztürk, Mustafa, “Cumhuriyet Döneminde Sağlık Hizmetleri”, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, C.6/ 1., 1999, (37-41).
- Ramazanoğlu, Gözde, Adana’da Tarih Tarihte Adana, (2. Basım) Etik Yay., İstanbul, 2012.
- Remzi Oğuz, Adana Ticaret Rehberi, İstanbul, 1924.
- Reyhan, Esma, “Eski Anadolu Kültüründe Büyü ve Büyücülük”, Gazi Akademik Bakış, C. 2/ 3, Kış 2008, (227-242).
- Rıza Tahsin, Mir’at-ı Mekteb-i Tıbbiye, Dersaâdet Kader Matbaası, 1328, C: 1-2.
- Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 80. Yılda Tedavi Hizmetleri (1923 - 2003), Ankara 2004.
- Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı çalışmaları ve Tıbbi İstatistik Yıllığı 1960-1963, Yusuf Tunca (Haz.), Ankara, 1965.

- Salname-i Vilayet-i Adana: Sene 1287 (1870),
 Salname-i Vilayet-i Adana: Def'a 2, sene 1289 (1872)
 Salname-i Vilayet-i Adana: Def'a 3, sene 1290 (1873)
 Salname-i Vilayet-i Adana: Def'a 4, sene 1293 (1876),
 Salname-i Vilayet-i Adana: Def'a 5, sene 1294 (1877)
 Salname-i Vilayet-i Adana: Def'a 6, sene 1296 (1879)
 Adana Salnamesi, Def'a 11, 1318 (1900).
 Adana Salnamesi, Def'a 12, 1320 (1902).
- Sandalcı, Mert, Belgelerle Türk Eczacılığı I 1840-1948: posta kartlar, kartpostallar, mektup zarfları, reçete iade zarfları, havaleler, telgraflar, Dr. Nejat F. Eczacıbaşı Vakfı, İstanbul, 2002, C: 1/2,
- Sandalcı, Mert, Belgelerle Türk Eczacılığı II 1840-1948 : reçeteler 2., Dr. Nejat F. Eczacıbaşı Vakfı, İstanbul, 2003. C: 2/ 2. Kısım, s: 4, 289.
- Sandalcı, Mert, Belgelerle Türk Eczacılığı III 1840-1948 : faturalar - başlıklı kağıtlar, Dr. Nejat F. Eczacıbaşı Vakfı Yay., İstanbul, 1999. C:3/2
- Sandalcı, Mert, Belgelerle Türk eczacılığı V 1840-1948: Eczacılar, Ecza Depoları, Dr. Nejat F. Eczacıbaşı Vakfı, İstanbul, 2006, C:5.
- Sarı, Nil, "Darüşşifalardan Modern Hastanelere", Tarihi Sağlık Kurumlarımız Darüşşifalar/ Darüşşifas: Historical Health Institutes C.2, Nil Sarı (Ed.), Sanovel İlaç San.ve Tic A.Ş, İstanbul 2010 (98-146).
- Sarı, Nil, Ahmet Zeki İzgöer ve Ramazan Tuğ, Başbakanlık Osmanlı Belgeleri Işığında II. Abdülhamid Devrinde Kurulan ve Geliştirilen Hastaneler = Hospitals Founded and Improved During the Reign of Sultan Abdulhamid II in the Light of Documents From the Prime Minister's Ottoman Archives, Evyap, : Nobel Tıp Kitabevleri Yay, İstanbul, 2014.
- Sarıköse, Selma Turhan, XIX. Yüzyılda Çukurova'da Doğal Afetler ve Salgın Hastalıklar, Selçuk Ün. SBE Doktora Tezi (Yayınlanmamış), Konya, 2013.

- Scott-Stevenson, Mrs, *Our Ride Through Asia Minor*, London, 1881.
- Servet-i Fünun, 18 Eylül 1313 (30 Eylül 1897), numara 342
- Anonim, *Sihhat ve İçtimai Muavenet Vekaleti, Onbeşinci Yıl Kitabı*.
- Songur, Haluk ve Tuba Saygın, “Şifahaneden Hastaneye: Sağlık Kuruluşlarının Değişimine Genel Bir Bakış” Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2014/1, S.19, (199-212).
- Şahin, Feyza Kurnaz, *Osmanlı’dan Cumhuriyet’e Harp Malûllerinin Sosyo-Ekonomik ve Sağlık Durumları (1877-1939)*, Afyon Kocatepe Üniversitesi SBE Doktora Tezi (Yayımlanmamış), Afyonkarahisar, 2012.
- Şalgam, Demet Feyza, *İyileştiren Mimari Tasarım Bağlamında Hasta Bakım Odalarının Değerlendirilmesi*, İstanbul Teknik Ün. FBE, Yüksek Lisans Tezi (Yayımlanmamış), İstanbul, 2010.
- Şalvuz, İsmail Ferahim, *Kurtuluş Savaşında Kahraman Çukurovalılar (Adana, Tarsus, Mersinliler) Hatıra*, Çev: Atılgan, Halil, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara, 2002.
- Şen, Hakan, Mehmet Kobaner “Anavarzalı Dioskorides”, *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi STED, Türk Tabipler Birliği Yayını*, 2002 C. 11/ 10, (392-394)
- Şişman, Adnan, *XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti’nde Yabancı Devletlerin Kültürel ve Sosyal Müesseseleri*, Atatürk Araştırma Merkezi Yay., Ankara, 2006.
- Talay, Aydın, *Eserleri ve Hizmetleriyle Sultan II. Abdülhamid*, Armoni Yay, İstanbul, 2007.
- Taşkın, Faruk ve Şerife Yorulmaz, “Adana’da Bir Misyoner Hastanesi: Adana International Hastanesi (1909-1934)”, *Lokman Hekim Dergisi*, 2018; 8/1 (91-110).
- Taşkın, Faruk, “Antep’te Bir Misyoner Hekim: Dr. Fred D. Shepard (1855-1915)”, *Lokman Hekim Journal* 2011; 1/ 3 (22-27).
- TBMM Tutanak Dergisi, Dönem VIII, C.3., Toplantı 1, B: 18, 18.12.1946

- TBMM Tutanak Dergisi, İ: 35, 0:1, 10.2.1960.
- TBMM Zabıt Ceridesi, Devre: IX, C: 28, İçtima: 4, Kırk beşinci İnikat, 18.11.1954.
- TBMM. Tutanak Dergisi, Dönem: IX, C: 17, Toplantı: 3, Birinci Birleşim 1.11.1952.
- TBMM. Tutanak Dergisi, Dönem: VII, Cilt: 20 Toplantı: 3, B:19, 26.12.1945.
- TBMM. Zabıt Ceridesi, Devre XI, C: 2, İçtima 1, Otuz yedinci İnikat, 12.II.1958.
- TBMM. Zabıt Ceridesi, İ:73, 9.03.1341 C:1.
- Tekeli, İlhan ve Selim İleri, Osmanlı İmparatorluğu'nda Eğitim ve Bilgi Üretim Sistemlerinin Oluşumu ve Dönüşümü, Türk Tarih Kurumu Yay., Ankara, 1999.
- Tekelioğlu, Sinan, Kuva-yı milliye Komutanı Tekelioğlu Sinan Bey'in Günlüğü, Genelkurmay Personel Başkanlığı Askerî Tarih ve Stratejik Etüt (ATASE) Daire Başkanlığı Yayınları, Yayına Hazırlayanlar Mahmut Yüksel Canbaz, İbrahim Kılıç, Ankara, 2012
- Terzioğlu, Arslan, "Bimaristan", Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi C. 6., TDV, Ankara, 1992 (163- 178)
- Tetik, Ahmet (Ed), Arşiv Belgeleriyle Ermeni Faaliyetleri 1914-1918, C.VIII (1914-1915) Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2008.
- Tetik, Fatih, Osmanlı Devleti'nin Tanzimat Dönemi Kamu Sağlığı Politikası (1839-1876), Marmara Ün., Türkiyat Araştırmaları Enst., Yüksek Lisans Tezi (Yayımlanmamış), İstanbul, 2007.
- Tuğluoğlu, Fatih, "Türkiye'de Sıtma Mücadelesi (1924-1950)", Türkiye Parazitoloji Dergisi, C.32, S.4, İzmir, 2008, (351-359)
- Tunca, Yusuf, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Çalışmaları ve Tıbbi İstatistik Yıllığı 1956- 1959, Ankara, 1961.
- Tunca, Yusuf, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Çalışmaları ve Tıbbi İstatistik Yıllığı 1960- 1963, Ankara, 1965.
- Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnamesi 1925- 1926, Matbaa-i Amire, İstanbul, 1926.

- Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnamesi 1926- 1927, Matbuat Müdüriyet-i Umumiyesi Neşriyatından, 2.
- Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnamesi, Matbuat Müdüriyet-i Umumiyesi Neşriyatından: 3, 1927- 1928.
- Türkiye Cumhuriyeti Devlet Yıllığı, Matbuat Umum Müdürlüğü 1928-1929, Matbuat Umum Müdürlüğü Neşriyatından: 4, İstanbul, 1929.
- Türkiye Cumhuriyeti Devlet Yıllığı 1945, Başbakanlık Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü Yay. 16., Ankara, 1946.
- Türkiye Sağlık İstatistik Yıllığı 1968-1972, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, Sağlık Propagandası ve Tıbbi İstatistik Genel Müdürlüğü Yayın No: 444, Ankara , 1975.
- Uçar, Ahmet, Selman Soydemir, Kemal Erkan, Adana İtidal Gazetesi (5 Eylül 1908- 31 Temmuz 1909), C:1, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 2014
- Uçar, Ahmet, Selman Soydemir, Kemal Erkan, Adana İtidal Gazetesi (5 Eylül 1908- 31 Temmuz 1909), C:2, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 2014.
- Uçar, Muharrem ve Süleyman Deniz, “Türk Tarihinde Askeri Sağlık Hizmetleri”, TAF Preventive Medicine Bulletin, 2012; 11/1, (103-118).
- Uluğtekin Murat ve M. Gül Uluğtekin (Haz.), Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Hilal-i Ahmer İcraat Raporları 1914- 1928, Türk Kızılayı, (ty), Ankara.
- Ulusal, M. Ali (haz.), Cumhuriyetin 50. Yılında Adana: 1973 İl Yıllığı, Kemal Matbaası, Adana, ty.
- Ural, Selçuk, “Atatürk Dönemi Adana'da Yerel Basın (1923-1938)” Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 10- 2012, (165-204).
- Ünal, Ahmet, “Adana'da Kizzuwatna Krallığı Taş Devrinden Hitit Devleti'nin Yıkılışına Kadar Adana ve Çukurova Tarihi”, Efsaneden Tarihe, Tarihten Bugüne Adana: Köprü Başı, Ed. Sabri

- Koz- Erman Artun, İstanbul, 2000, (43-69).
- Ünen, Nurettin, Seyhan Anıtları, Adana Halkevi Yay., Adana, 1944.
- Üstekidağ, Bilge, Adana Eczacı Odası'nın 50 Yıllık Tarihi, Adana Eczacı Odası Yay., Adana, 2006.
- Üzen, İsmet, Osmanlı'nın Çöl Yürüyüşü, Paraf Yay., İstanbul, 2011.
- Varlık, M. Bülent, Kudret Emiroğlu ve Ömer Türkoğlu, Adana Sanayi Tarihi, Adana Sanayi Odası, Adana, 2008.
- Vefik Hüsni (Rapor muharriri), İkinci Milli Türk Tıp Kongresi, Türkiye Trahom Coğrafyası, Ankara, 1927
- Vergili, Ayhan, Türkiye'de Modern Tıbbın Kurumsallaşması ve Cumhuriyet Dönemi Sağlık Politikaları, İstanbul Ün. SBE, Sosyoloji ABD. Doktora Tezi (Yayımlanmamış). İstanbul 2011.
- Yarman, Arsen, Osmanlı Sağlık Hizmetlerinde Ermeniler ve Surp Pırgıç Ermeni Hastanesi Tarihi, Ed. Ali Çakmak, Surp Pırgıç Ermeni Hastanesi Vakfı, İstanbul, 2001.
- Yataklı Tedavi Kurumları 1975 Yılı Bülteni, TC. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Tedavi Kurumları Genel Müdürlüğü, Ankara, 1976, s: 27.. http://www.tkhk.gov.tr/DB/21/1767_yatakli-tedavi-kurum,
- Yataklı Tedavi Kurumları 1978 Yılı Bülteni, TC. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Tedavi Kurumları Genel Müdürlüğü, 1979, Ankara. (http://www.tkhk.gov.tr/DB/21/1767_yatakli-tedavi-kurum)
- Yavuz, Yıldırım, "Batılılaşma Döneminde Osmanlı Sağlık Kuruluşları", ODTÜ MFD MFD 8/2, 1988 (123-142).
- Yıldırım, Nuran ve Mahmut Gürkan, "Göğüs Hastalıkları Hastanesi", Türk Göğüs Hastalıkları Tarihi, Ed: Muzaffer Metintaş, Türk Toraks Derneği yay.
- Yıldırım, Nuran, Bülent Özaltay, "Sultan II. Abdülhamid'in Sağlığı ve Sağlık Hizmetleri", Sultan II. Abdülhamid ve Dönemi, Yılmaz, C. (Ed.), Sultanbeyli Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler

- Müdürlüğü Kültür Yayınları No. 12, İstanbul, 2012 (123-146).
- Yılmaz, Coşkun ve Necdet Yılmaz (Ed), Osmanlılarda Sağlık, C:2, Arşiv Belgeleri, Biyofarma İlaç Sanayii Yay., İstanbul, 2006.
- Yılmaz, Coşkun ve Necdet Yılmaz, “Osmanlı Hastane Yönetmelikleri: Vakfiyelerde Osmanlı Dârüşşifâları/ Hospitals in Ottoman Foundation (Vakıf) Deeds”, Osmanlılarda Sağlık, C:I, Biyofarma İlaç Sanayii Yay., İstanbul 2006 (41-63)
- Yurt Ans,
- Yücel, İdris, Anadolu'daki Amerikan Hastaneleri ve Tıbbi Misyonerlik (1880-1930) Hacettepe Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü Doktora Tezi (Yayımlanmamış), Ankara, 2011.

Kaynak Olarak Yararlanılan Gazeteler

- Akşam Gazetesi: 06 Ağustos 1929; 15 Şubat 1930; 27 Aralık 1931; 1 Şubat 1932; 03 Temmuz 1937; 18 Şubat 1938; 18 Ocak 1939; 05 Mart 1939; 16 Aralık 1940; 28 Mayıs 1945; 10 Eylül 1945; 12 Mart 1949; 14 Mayıs 1951; 28 Mart 1955; 17 Ocak 1956; 07 Haziran 1959; 11 Haziran 1959; 11 Eylül 1974
- Cumhuriyet Gazetesi: 5 Eylül 1929; 14 Şubat 1930; 02 Aralık 1930; 16 Aralık 1930; 17 Aralık 1930; 20 Aralık 1930; 23 Haziran 1936; 12 Birincikanun (Aralık) 1936; 4 Temmuz 1937; 12 Mart 1949; 19 Mayıs 1952; 30 Haziran 1952; 23 Şubat 1955;
- Hakimiyeti Milliye Gazetesi: 14 Şubat 1930; 31 Ekim 1930; 27.12.1931;
- İçtihad Gazetesi: 1 Mayıs 1928,
- Milliyet Gazetesi: 23. Haziran 1951; 11 Ekim 1951; 12 Nisan 1952; 18 Şubat 1956; 07 Aralık 1959; 20 Ocak 1972
- Servet-i Fünun: 14 Kanunuevvel 1322 (27 Aralık 1906)
- Tanin Gazetesi: 27 Mayıs 1945.
- Türk Sözü: 05 Mart 1925; 19 Haziran 1925; 26 Haziran 1925, 03 Mart 1928, 7 Mayıs 1928.

Ulus Gazetesi: 02 Ocak 1939; 17 Haziran 1945; 24 Şubat 1950; 30 Eylül 1952; 15 Aralık 1952; 16 Aralık 1952; 29 Temmuz 1955; 21 Eylül 1958; 14 Mart 1962; 06 Kasım 1963; 21 Temmuz 1965; 29 Ağustos 1965

Vakit Gazetesi: 16 Ocak 1934; 03 Temmuz 1934; 08 Kasım 1934; 05 Ocak 1939; 30 Haziran 1939; 27 Ağustos 1944; 26 Mayıs 1952; 30 Haziran 1952; 03 Şubat 1953

Yeni Adana Gazetesi: 11 Nisan 1338 (11 Nisan 1922); 16 Nisan 1338 (16 Nisan 1922); 16 Teşrinisani 1338 (16 Kasım 1922); 17 Teşrinisani 1338 (17 Kasım 1922); 22 Nisan 1923; 10 Mayıs 1923; 22 Mayıs 1923; 01 Ocak 1924; 19 Ocak 1924; 22 Nisan 1927; 9 Ağustos 1927; 03 Mayıs 1928; 03 Kasım 1930; 05 Kasım 1930; 17 Aralık 1930; 19 Aralık 1930; 02 Ocak 1931; 11 Ocak 1931; 12 Ocak 1931; 13 Ocak 1931; 14 Ocak 1931; 15 Ocak 1931; 16 Ocak 1931; 18 Ocak 1931; 20 Ocak 1931; 25 Ocak 1931; 12 Şubat 1931; 22 Nisan 1931; 12 Temmuz 1931; 27 Temmuz 1933.

Yeni İstanbul Gazetesi: 15. 08. 1950.

Arşiv Belgeleri

BCA, 152.15.18./ 30..18.1.2/ 21-54, Sayı: 114534.	BOA. BEO., 1133/84962. BOA. BEO., 1769/132636.
BCA. 30.18.1.2/ 168.4.8./ 1523/13096.	BOA. BEO., 1878/140781. BOA. BEO., 2958/ 221815.
BCA., 30.18.1.2, 102.44.2, 201-42/ 201162.	BOA. BEO., 3992/ 299368. BOA. DH. EUM. 2.Şb, 44/1.
BOA, HR.İM. 102/53.	BOA. DH. EUM. 2.Şb., 42/32 .
BOA, HR.İM. 97/41	BOA. DH. EVM. 5/Şb./ 10/45.
BOA, HR.SYS., nr. 2175/3.	BOA. DH. HMŞ. 3/ 1/-124.
BOA. A.MKT.MHM. 460/ 86.	BOA. DH.İ.UM. 19/-03/ 1/47.
BOA. AE.SAMD.III, 25/ 2351.	BOA. DH.İ.UM. 27/17.

- BOA. DH.İ.UM. 95/ 4/07.
BOA. DH.İ.UM.EK. 22/ 46.
BOA. DH.İD. 55/ 76.
BOA. DH.KMS. 30/ 52.
BOA. DH.MB..HPS. 77/37.
BOA. DH.MB.HPS. 19/ 32.
BOA. DH.MHT. 178/ 14.
BOA. DH.MKT. 1042/ 50.
BOA. DH.MKT. 1048/ 20.
BOA. DH.MKT. 1141/ 16.
BOA. DH.MKT. 1155/ 85.
BOA. DH.MKT. 1169/ 32.
BOA. DH.MKT. 121/ 7.
BOA. DH.MKT. 1234/ 13.
BOA. DH.MKT. 1234/ 54.
BOA. DH.MKT. 1311/ 56.
BOA. DH.MKT. 1801/ 144.
BOA. DH.MKT. 1811/ 85.
BOA. DH.MKT. 186/ 31.
BOA. DH.MKT. 2176/ 19.
BOA. DH.MKT. 2270/ 46.
BOA. DH.MKT. 228/ 7.
BOA. DH.MKT. 2298/ 20.
BOA. DH.MKT. 2396/ 123.
BOA. DH.MKT. 2435/ 24.
BOA. DH.MKT. 2451/ 89.
BOA. DH.MKT. 2559/ 31.
BOA. DH.MKT. 2589/ 112.
BOA. DH.MKT. 2772/46.
BOA. DH.MKT. 2801/54.
BOA. DH.MKT. 2861/ 78.
BOA. DH.MKT. 2867/ 61.
BOA. DH.MKT. 481/29.
BOA. DH.MKT. 491/ 61.
BOA. DH.MKT. 491/61.
BOA. DH.MKT. 688/ 6.
BOA. DH.MKT. 963/22.
BOA. DH.ŞFR. 50/ 99.
BOA. DH.ŞFR. 667/ 18.
BOA. DH.UMVM. 139/ 27
BOA. DH.UMVM. 16/1.1.
BOA. DH.UMVM. 16/30.
BOA. DH.UMVM. 50/ 26.
BOA. DH.UMVM. 79/ 45
BOA. DH.UMVM. 79/ 46.
BOA. DH.UMVM. 80/ 55.
BOA. HR.İM. 106/ 77.
BOA. HR.İM. 21/ 212.
BOA. HR.İM. 96/ 67.
BOA. HR.SYS. 2555-3/55, 56,
BOA. HR.SYS. 2556-3/78-80.
BOA. HSD.CB. 3/ 44.
BOA. İ.DUİT. 66/4.
BOA. İ.HR. 418/ 1327.
BOA. İ.HUS. 64/1316/M-021.
BOA. İ.TAL. 499/ 1333.
BOA. MF.MKT. 1236/ 18.
BOA. MF.MKT. 2131/ 30.
BOA. MF.MKT. 550/ 9.
BOA. MF.MKT. 710/ 59.

BOA. MF.MKT. 819/ 12.

BOA. MF.MKT. 822/ 86.

BOA. MF.MKT. 831/ 14,

BOA. ŞD. 2117 /19.

BOA. ŞD. 2118/ 1.

BOA. ŞD. 2120/ 46.

BOA. ŞD. 2123/ 7.

BOA. ŞD. 2125/ 22.

BOA. ŞD. 2131/ 17.

BOA. ŞD. 2132/ 12.

BOA. ŞD. 2145/ 54.

BOA. ŞD. 2212/ 24.

BOA. ŞD. 98/ 49.

BOA. Y.MTV. 175/ 317.

BOA. Y.MTV. 84/ 107,

BOA. Y.MTV. 84/ 123,

BOA. Y.PRK.ASK. 145/129

BOA. YA.HUS. 281/96,